

Ďaleká cesta

Autor	Vydavateľ	Licencia	Vydanie	Autor obálky
Stanislav Hoferek	Greenie knižnica	CC-BY-NC-ND	Prvé (2026)	Stanislav Hoferek

O knihe

Šach je kráľovská hra. Niekedy je to však aj hra o logike a trepezlivosti. Dôležití sú hráči, ale i jednotlivé figúry, ktoré sa na to môžu pozeráť svojimi očami a môžu rozprávať svoj vlastný, unikátny príbeh. Poviedka je o zvedavosti a ľudskosti, i keď je jedna postava drevená a druhá, pre príbeh najdôležitejšia, z obyčajného plastu.

Ďaleká cesta

Na zvláštne bojisko prichádzajú jednotlivé postavy. Bojovníci rôznych tvarov a schopností presne vedia, kde je ich miesto. Napriek tomu, že veliteľ prichádza ako jeden z posledných.

„Čo sa bude diať?“ pýta sa mladý, neskúsený pešiak, oveľa skúsenejšieho člena kavalérie.

„Čo by sa dialo? Najskôr si tí hore podajú ruky. To je taký zvyk.“

„Podajú si ruky? A prečo?“ vypytuje sa pešiak.

„Viem ja? Skoro vždy to robia. Podajú si ruky a potom rozkazujú. Ten tam, ten tam. Niekedy vymyslia fakt hustý plán. Ale inokedy urobia blbosť, ktorú ten druhý hneď využije.“

„Ako toho môžeš tak veľa vedieť?“

„Nie je to prvýkrát, čo som na tomto mieste. Už mám za sebou veľa bojov. Mám za sebou víťazstvá i prehry. Snažím sa byť tímový hráč. Ale čo ty? Nikdy som ťa nevidel.“ odpovedá mladému pešiakovi.

„Vyzerám inak, ale dokážem... asi to čo ostatní ako ja. Teda myslím.“

„Vyzeráš ako z iného materiálu. Všetci tvoji kamoši, podobne ako ja a ten silák v rohu, všetci sme trochu drevení. Na tebe ale nič drevené nevidím.“

„Myslíš, že to vadí?“

„A viem ja? Ak vieš to, čo ostatní, tak je mi to jedno. Určite sa budú na teba pozeráť ako na jedného z pešiakov.“

„Nikoho tu nepoznám. Prečo som tu?“

„Tvoj predchodca sa asi zatúlal. Určite je niekde na zemi, v nejakom vrecku alebo boh vie kde zase trčí. Ani nepípne. Tak ho jednoducho nahradili tebou.“

„Tak som náhrada. A čo som ešte?“

„Ešte si kus bieleho plastu.“

„Možno nie je zlé byť plastový. Nech nie sú všetci rovnakí.“

„No neviem. Ja som si už všimol, že sú všetci rovnakí. Drevo vedľa dreva. Ale aj tak nás volajú kamene. Alebo jednoducho figúry.“ vysvetľuje jazdec.

„Možno mám práve lepšiu figúru ako ostatní. Som ľahší.“

„Veru. To má výhody. Ale príde vetrík a celá tvoja figúra bude zase niekde na zemi. Alebo sa stratí niekde v jesennom listí.“

„Ale ja nevyzerám ako listy.“

„Ale nevyzeráš ani ako silný, kompetentný a skúsený bojovník. Nič v zlom.“

„Tebe sa to povie. Ty si z jazdectva.“

„Pche. Myslíš, že to niečo znamená? Pešiak, jazdec, kráľ. Všetci niekedy padnú. Hlavne keď ma tá veľká ruka pošle zaútočiť na iného jazdca. Na kamoša, len inej farby. Hlavne na Viktora. V pohode chalan. Ale nie, ja s ním nemôžem na pivo. Musím ho napadnúť a vyhodíť. Potom vyhodia mňa. Celá moja sláva odíde tak rýchlo ako príde.“

„Ale ty si rýchly. Vieš sa postaviť kde treba.“

„Ja a rýchly? No... niekedy hej, niekedy nie. Viem sa pustiť do boja, ale nie je to veľká sláva. Naháňať všetkých tých pešiakov, dávať pozor na zle naladenú jazdu inej farby a ešte príde tá rýchla ženská. S ňou nie je sranda.“

„Ženská?“ pýta sa plastový pešiak začudovane.

„Nehraj sa na blbého. Predsa sama kráľovná.“

„Však ale aj ju vieš vyhodíť.“

„Viem. Ale ako často sa to podarí? Idem na to, idem do pozície, ale tá mrcha jednoducho ujde, ako keby mala v zadku vrtuľu. A čo robím ja? Snažím sa zdúchnuť, ale je rýchlejšia. Alebo ona napadne kráľa a ja sa len prizerám, ako sa neviem nikde dostať včas. Postraší kráľa, ten sa dá čelom vzad a hádaj kto ide mimo šachovnice. Vyhodený ako nechcené decko.“

„Ja.“

„Áno, aj ty. Ale ja tiež. A akosi som atraktívnejší terč. Keď niekto stratí pešiaka, tak sa nič veľké nedeje. Znovu nič v zlom. Ale ak príde dáma a vyhodí mňa ako nič, tak čo bude so všetkými, ktorých chránim?“

„Aj ja viem ochrániť niekoho.“

„No hej. Často jedného. Ja aj troch. A potom sa to celé rozpadne.“

Veľký boj začína. Pešiáci sa vzdávajú od kráľov. Biely, plastový pešiák, je až úplne vzadu. Pri veži. Čaká a čaká. A všima si, ako ten vzdialenosťou i z pohľadu diskusii najbližší jazdec putuje mimo bojisko. Skrátka prišiel strelec, zobral ho so sebou. A následne jeden z pešiakov zobral strelca.

„Hej, čo sa teraz bude diať?“ pýta sa pešiák silnej figúry hneď za sebou.

„Nič. Miznem.“ odpovedá figúra za pešiakom v úplnom rohu bojiska.

„Aj teba vyhadzujú?“

„Vyhadzujú? Mňa? Pche! Som povýšený na kráľovskú gardu! Som lojálny bojovník. Mušketer, medjay, prérórán. A postrach nepriateľov!“

„Fíha. A ešte prídeš?“

„Viem ja? Ale mám plán. Nechcelo sa mi byť v rohu a tak som sa dopracoval do stredu šachovnice. No dobre, nie je to úplný stred, ale odtiaľto sa dostanem do úplného stredu. A tam ma uvidíš, ako budem robiť chaos v radoch nepriateľa!“

„Tak to držím palce.“

Pešiák sleduje, ako je v boji čoraz menej bojovníkov. Už žiadny jazdec necvála. Strelci odišli ešte skôr. Možno na bohoslužby, keď už sú oficiálne tí biskupi. Ale skôr išli na nejakú zvláštnu, svätú výpravu. A z nej sa už nevrátili.

„Kráľ? Vaša výsosť, čo budeme robiť?“ pýta sa pešiák.

„Čo? Ty si ešte tu? Ty kus lacného plastu? Okamžite utekaj na opačný koniec.“

„Utekaj? Všetci sme na maratón. Ani na baseballe. Ja tu strážim.“

„Kašli na stráženie. Potrebujem ťa. Utekaj! Utekaj, čo ti sily stačia!“

„Ale ja som sa ešte ani nikdy nepohol.“

„Tak to je chyba. Okamžite si švihni. Dostaň sa tam na opačný koniec! Spolieham na teba!“

Pešiák ide dopredu. Dve políčka, potom jedno a zase jedno.

„Chod rýchlejšie! Pridaj!“

„Ja... nemôžem. Nie som tak rýchly.“

„Kráľovstvo plné flákačov. Utekaj! To je rozkaz!“

„Ale ja už neviem ísť rýchlejšie.“

„Kráľovná, ukáž mu rýchlosť!“

Kráľovná šprintuje na opačný koniec bojiska. Elegantne hýbe svojimi bokmi, ale s rýchlosťou Usaina Bolta straší všetkých v ceste. Krásna, múdra, ale hlavne predávkovaná kofeínom. Kradne dokonca i druhú kráľovnú. Ale, ako to už býva, aj jej vláda padá. Kráľ z iného kráľovstva si ju zobral. Doslova.

Na šachovnici sú len traja. Dvaja králi a jeden poddaný, ktorý uteká v prospech bieleho kráľovstva proti tomu čiernemu. Uteká, ale súperov kráľ mu stojí v ceste.

Z hora počuť hlasy. Niečo o tom, že pešiák je na nesprávnom stĺpci. Jeden kráľ chce chrániť, druhý ho chce zobrať. Ale ani jeden nemá šancu. Bojisko je zaseknuté. Všetci dobre vedia, čo môžu. A teraz nemôžu vôbec nič.

„Všetci počkajte, premením pešiaka na dámu. A rozbijem ťa!“

„Pche. Týmto úbohým pešiakom sa nedostaneš nikde. Remíza, lebo ťa nikdy nepustím. Alebo ti ho zoberiem. Tak či tak je koniec. Bez víťaza.“

„Ale ja tu ešte som!“ hovorí pešiák. Nikto ho nepočúva. Nikto nedá na jeho názor.

Ruky ho vyhadzujú do krabice. A krabica sa rýchlo plní.

„Dobre si išiel,“ hovorí člen kavalérie svojmu novému kamarátovi.

„Bol som pomalý.“

„Pomalý? Hej, to hej, To sa už tak stáva. Ale vieš, čo by bolo, keby si bol rýchlejší?“

„No čo?“

„Vymenili by ťa. Za dámu. Tá by zlízala smotanú a na teba by si nikto nespomenul.“

„Takže som nemal utekať? Som z toho zmätený.“

„Ale mal. A utekal si, čo ti sily stačili. Ale poviem ti tajomstvo.“

„Aké?“ pýta sa pešiák.

„Kráľ je pomalší ako ty.“

„Čože? To nemôžeš hovoriť takto verejne.“

„Nemal by som. Ak by ale bol rýchlejší, tak by ťa ochránil. A ty by si sa dostal až na koniec.“

„Na konci je sláva?“

„Skôr premena. Metamorfóza. Prestal by si byť sám sebou. Získal by si korunku, pekné šaty a rýchlosť.“

„Všetci si hovorili, že by si na mňa nikto nespomenul.“

„Možno nie a možno áno. Ale vieš, čo by sa stalo?“

„Čo by sa stalo?“

„Nebola by to remíza, ale bolo by to víťazstvo. A my, všetci čo sme išli mimo bojisko, by sme boli víťazi. To je pekné, tímové. Mnohí sa obetovali za tím. Do posledného dychu budovali pozíciu. A ty by si bol veľkým dielom v zložitej bojovej skladačke.“

„A myslíš, že ma vymenia? Keď nájdu ten drevený originál?“

„Neviem. Ale niekedy nejde o to, či ťa niekto nahradí alebo nie. Niekedy nejde o to byť najlepší či rovnakí ako ostatní. Je dôležité si uvedomiť svoju vlastnú hodnotu.“ posmeluje ho člen kavalérie.

Po nejakom čase sa zopakovalo celé bojisko. Nová bitka. Pešiák išiel rýchlo. A nielen on. Strelci išli dobre, pešiáci sa kryli navzájom. Silné veže popadali, dámy sa vymenili a pešiák z plastu sa dostal až na koniec. Ruky ho dobre videli a ovládali. A on sa nezmenil na dámu. Zmenil sa na vysokého frajera, ktorý už svojim príchodom na posledný riadok dal jednoduchý, ale praktický šach-mat. Biely pešiák rozhodol a trojica čiernych pešiakov stála tak pasívne a unudene, že ani neumožnila svojmu kráľovi uniknúť do bezpečia.